

Asukaslehti

Kuopion Vanhustenkotiyhdistys ry | 01/2022

**Siivouspalvelu SOL
järjesti Hyvänmielen
päivän istuttamalla
kohteisiin kesäkukat.**

YHTEYSTIEDOT

Kuopion Vanhustenkotiyhdistys ry

www.vanhustenkotiyhdistys.fi
Untamonkatu 5, (postiosoite)
Kullervonkatu 16 (käyntiosoite), 70500 Kuopio

Yhdistyksen hallitus

Hallituksen puheenjohtaja Olli Jääskeläinen
Hallituksen jäsenet Jukka Pulkkinen,
Kirsi Hovinen, Pekka Lindell, Airi Pesonen,
Kyllikki Nissinen ja Seija Hakola

Asiakaspalvelu

klo 9.30–13.00
puh. 017 264 8400
asiakaspalvelu@kvky.fi

Toimistos sihteeri Jaana Markkanen
puh. 044 764 8402

Asuntos sihteeri Eija Ansela
puh. 044 764 8403

Toiminnanjohtaja Sirpa Luttinen
puh. 044 306 0007

etunimi.sukunimi@kvky.fi

Kiinteistöhuolto arkisin klo 7.00–15.00

puh. 044 764 8470 | Erkki Korhonen
puh. 044 764 8471 | Kimmo Pöyhönen

Kiireettömät huoltopyynnöt huoltomiesten postilaatikkoon

Iltaisin ja viikonloppuisin

Kuopion Talokeskus Oy
puh. 044 288 2580
(varalla 0500 670 223)

Asukaslehti 01/2022

Toimitus: Sirpa Luttinen
Taitto- ja painopaikka: Offsetpaino L. Tuovinen Ky

Toimiston kuulumisia

Kesän tuoksut ja pörriäisten surinat ovat taas täällä, vaikka vilpoinen kevät koetteli uskoamme lämmön saapumisesta. Kesäinen luonto on parasta lääkettä mielelle ja ruumiille.

Maailmalta kantautuvat raskaat uutiset saattavat aiheuttaa synkkyyttä ja monille on palautunut mieleen muistoja sota-ajalta. On viisautta varautua pahimpaan ja näin Suomessa onkin tehty, väestönsuojelun järjestelyt ovat poikkeavan hyvät verrattuna mihin tahansa Euroopan valtioon. Luotettava ja harjoiteltu viranomais toiminta luo turvallisuutta kriisitilanteissa. Lehdessä juttua Rauhalassa järjestetystä turvallisuusinfosta.

Yhdistyskokouksessa yhdistyksen hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Olli Jääskeläinen. Tässä lehdessä hänen sekä hallituksen asukasedustajien esittelyt.

Toivotamme kaikille asukkaille lämpöistä ja leppoista kesän jatkoa!

TOIMISTON VÄKI

PALAUTETTA ASUKASLEHTISESTÄ

Juttuvinkkejä ja palautetta
voitte antaa suoraan Sirpalle,
puh. 044 306 0007.

Yhdistyksen hallituksen päätöksiä

Tilinpäätös vuodelta 2021

Hallitus hyväksyi vuoden 2021 tilinpäätöksen kokouksessaan 12.4.2022.

Yhdistyksen asunnoissa asui vuoden 2021 lopussa 545 asukasta. Vuoden aikana vapautui 87 asuntoa, mikä on 17 % kaikista yhdistyksen vuokra-asunnoista. Keskivuokra oli 10,94 €/m²/kk, vuokran ollessa välillä 9,50 - 12,70 €/m²/kk.

Yhdistyksen hallitus on kokouksessaan 12.4.2022 hyväksynyt tilinpäätöksen vuodelta 2021. Liikevaihtoa kertyi 3 152 976 euroa. Henkilöstökulut sivukuluineen olivat 174 343 euroa. Kiinteistön hoitokuluihin käytettiin yhteensä 2 072 239 euroa, joista korjauksiin 651 075 euroa. Rahoituskulut olivat 169 874 euroa ja asuintalovarausta muodostettiin 87 042 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 738 563 euroa. Tilikauden tulos oli 105 196 euroa.

Korjauksia tehtiin mm. Maljalahdenkatu 7:ssä, jossa rakennettiin kellarikerrokseen sähköpyörätuolien lataushuone. Pyörönkaari 28:ssä uusittiin paloilmoitinkeskus ja vaihdettiin noin kolmasosa paloilmamaisimista. Huoneistokorjauksia tehdään aina asukkaan vaihtuessa Maljalahdenkatu 7:ssä, Sammakkolammentie 10:ssä ja Untamonkatu 5 A - B rapuissa.

Yhdistyskokous 28.4.2022

Yhdistyskokous vahvisti vuoden 2021 tilinpäätöksen sekä talousarvion vuodelle 2022.

Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Olli Jääskeläinen ja hallituksen jäseniksi Jukka Pulkkinen, Pekka Lindell, Kirsi Hovinen, Aira Pesonen, Seija Hakola ja Kyllikki Nissinen. ASOasunnot Kuopion Seniorit Oy:n yhtiökokousedustajaksi valittiin Olli Jääskeläinen.

Raanun ripustamiseen osallistui neulekerhon jäsenet.

Elämän kirjo -raanu

TEKSTI: KYLLIKKI NISSINEN

Untamonkatu 5:n neulekerhon jäsenalangoista loihti Kyllikki Nissinen raanun. Raanu sai nimekseen Elämän kirjo.

Kun katselen elämänpolkuani taaksepäin, sen nousuja ja laskuja, myötä- ja vastamäkiä, se on kuin kirjava seinävaate: on punaista, sinistä, kellertävää, violettia, harmaata ja mustaakin löytyy. Kuitenkin lopputulos on harmoninen. Mikään väri ei ole toistaan voimakkaampi, ei hallitseva. Kaikki yhdessä muodostavat sopusointuisen kokonaisuuden jopa niin, että tummatkin langat aivan kuin vaaleenevat kirkkaiden rinnalla; tummat kuuluvat joukkoon, jotta kirkkaat loistaisivat vieläkin kirkkaammin.

Kaksi asukasedustajaa yhdistyksen hallituksessa

Kuopion Vanhustenkotiyhdistyksen hallitukseen on kuulunut viimeiset kaksi vuotta kaksi asukasedustajaa, Seija Hakola Mailatie 3:sta ja Kyllikki Nissinen Untamonkatu 5:stä Mäntykodista.

TEKSTI JA KUVA: ANNA-LIISA PEKKARINEN

Hakola on asunut Mailatiellä 8 vuotta talon valmistumisesta lähtien, hän on asukastoimikunnan aiempi sihteeri. Myös Nissinen on Mäntykodin alkuperäinen asukas, hän tuli uuteen taloon asukkaaksi 11 vuotta sitten. Asukastoiminta on harmillisesti molemmissa taloissa tällä hetkellä hiipunut.

Naiset näkevät roolinsa hallituksen asukasedustajina olla toimiston/hallituksen ja asukkaiden välissä tiedon viejänä molempiin suuntiin sekä asukkaiden kehittämisehdotusten tuojana hallitukselle. He tuovat viestiä myös toiminnanjohtajalle, jos asukas ei itse kykene.

- Asukkaat taitavat odottaa, että asukasedustajina voisimme vaikuttaa asumismukavuuteen, että asunnot olisivat ikääntyville ja liikuntarajoitteisille sopivia ja huolella suunniteltuja, mutta vaikutusmahdollisuutemme ovat rajalliset, he muistuttavat. Molemmat asukasedustajat ovat kuulleet kritiikkiä esimerkiksi liian korkealla olevista keittiön kaapeista ja katossa olevista verhokiskoista sekä saunojen käyttömukavuudesta.

Ideoita asukastoiminnan elvyttämiseen

Asukastoimikunnan ja muun yhteisöllisyyden vähenemisestä asukasedustajat ovat pahoillaan, mutta jos järjestelyt jäävät aina samojen harteille, he uupuvat.

- 7 vuoden ajan Mäntylässä oli joka viikko sunnuntaikahvit koko palvelutalolle niin kauan kuin me viisi naista jaksoimme ne järjestää, antaa Nissinen esimerkin.

Mailatieläiset kertovat Hakolalle haaveilevansa ”entisistä hyvistä ajoista”, jolloin asukastoimintaa oli paljon. Eri syistä moni aktiivitoimija on lopettanut, osa muuttanut tai ikä tullut esteeksi. Mutta koska tapahtumia toivotaan, on asukasedustajilla tähän ehdotus: Voisiko asukkaiksi valita myös juuri eläkkeelle jääviä, energisiä, asukastoimintaan halukkaita henkilöitä. Tosin naiset tietävät, että moni viimein eläkkeelle jäätyään arvostaa omaa aikaansa, eikä halua enää olla yhteisöllinen. Siihen heillä on toinen idea: Jos asukkaaksi valittaisiinkin nuori, alaa opiskeleva ehdolla, että hän järjestää asukastoimintaa.

Kaupunki satsaa senioritoimintaan

Nissinen kiittää kaupungin vapaa-aikatoimea, joka järjestää maksutonta senioritoimintaa. Ne ovat arvokkaita talolle, jossa yhteistoiminta on muuten hiipunut.

- Jaana Myller kaupungilta järjesti meille hiljattain harrastajamaalarinäyttelyn, ja on meillä ollut musiikki- ja runoesityksiäkin. Hänen ja asukasyhdistysten järjestämä oli viimesyksyinen Avointen Ovien Päivä Männistön koko seniorikampuksen alueella. Myller kokosi jokaisesta talosta toimikunnan, ja talot saivat järjestää mitä halusivat; makkaranpaistoa, kirpputoria, kuka mitäkin, minä muun muassa kerroin vanhustenkotiyhdistyksestä., Nissinen kertoo.

Hakolan mukaan kaupungin kulttuuriluotsitoiminta on järjestänyt senioreille esimerkiksi teatterikäyntejä. Puijonlaakson yhteistyöryhmä

Seija Hakola ja Kyllikki Nissinen pitävät tärkeänä, että asukkaiden ääni kuuluu Vanhustenkotiyhdistyksen hallinnossa myös hallituksen asukasedustajien kautta. – On mielenkiintoista nähdä, miten asumistamme hallinnoidaan ja voimme ehkä vaikuttaa siihen.

on toiminut jonkin verran ja kehitellyt uusia asukastoiminnan palveluja. Ryhmässä on ollut edustajat senioritaloista, palvelukeskuksesta, seurakunnasta ja kirjastosta.

- Yhteistyöryhmässä keskustelemme asukkaita koskevista ajankohtaisista asioista ja saamme toisiltamme vinkkejä, mitä voisimme tehdä yhdessä.

Eripuralle uusia ratkaisuja kehittyvässä yhdistyksessä

Asukasedustajat tietävät, että senioritaloissa voi syttyä helposti riitoja ja asioiden loputonta puimista, jos asukkaiden elinpiiri ei ulotu juuri kotia laajemmalle, ikääntyminen voi myös muuttaa persoonallisuutta. Korona-aika kärjisti tilanteita, koska pakotti ihmiset sulkeutumaan neljän seinän sisälle.

Jos epäsopeu on jatkuvaa, naiset ehdottavat maksuttoman sovittelutoimiston puoleen kääntymistä.

- Tietävätköhän ihmiset, että sellainen palvelu toimii kauppakeskus Sektorin tiloissa. Tilausta voisi olla myös ammattilaisen vetämillä tilaisuudelle, jonka teemana olisi ”miten pärjätä yhdessä”, he miettivät.

Heidän mielestään Vanhustenkotiyhdistys on viime vuosina uudistunut kiitettävästi, yksi osoitus siitä on asukaslehti. Hyvä asia oli myös hiljattain tehty asukaskysely, jonka pitäisi toistua aika ajoin, koska asukkaat vaihtuvat.

- Jotta yhdistyksessä tiedetään, mitä asukkaiden parissa milloinkin on pinnalla.

Heistä oli hienoa, että viime asukaskyselyssä esiin nousseet asiat johtivat toimenpiteisiin, esimerkiksi asukkaiden toive romulavasta keväisin pihalle. Siitä asukkaat ovat kovin kiitelleet, koska pääsivät joutotavarastaan eroon, eikä sitä tarvinnut viedä jätekatokseen, mikä nostaisi vuokria.

- Tehkää meille ehdotuksia. Jutellaan yhteisten tilaisuuksien, kerhojen ja harrastepiirien käynnistämisestä, ja puutteistakin saa haastella, asukasedustajat summaavat lopuksi.

Kuvat yleisöstä: Hyvä joukko rauhalalaisia oli kuulemassa arjen turvallisuusvinkkejä kesäisenä päivänä. Kysymyksiä esitettiin ahkerasti.

Pelastuslaitos ohjasi arjen turvallisuuteen Rauhalassa

Rauhalassa Sammakkolammentie 10:ssä pidettiin kesäkuun alussa asumisturvallisuutta koskeva tilaisuus, jossa Turvallisuuskoulutuspäällikkö **Jouni Tuomainen** Pohjois-Savon Pelastuslaitokselta antoi ohjeita arjen turvallisuuteen ja kriisitilanteisiin. Paikalla oli runsaasti asukkaita, ja Tuomainen sai vastailla moniin kysymyksiin.

TEKSTI JA KUVAT: ANNA-LIISA PEKKARINEN

Tärkein ohje oli muistaa hätänumero 112, johon voi aina soittaa. Älypuhelimien omistajan kannattaa ladata puhelimeen 112-sovellus, joka kertoo pelastajille soittajan sijainnin koordinaatein, jos vaikka eksyy marjametsään. 112:seen pitää soittaa silloinkin, jos epäilee naapurin kunnossa ja käytöksessä jotain poikkeavaa, sairauskohtaukseen viittaavaa.

Tuleen voi syttyä koneet ja koti

Kerrostalon tulipalossa pitää pysyä sisällä omassa asunnossaan ja odottaa pelastajaa. Parvekkeelle ei saa mennä eikä porraskäytävään, sillä niissä voi olla myrkyllisiä kaasuja, jotka tainnuttavat ihmisen. Liikuntakyvyttö-

mistä pitää naapureiden heti sanoa pelastajille. Pelastajia ja ambulanssia eivät lukossa olevat ulko- ja huoneisto-ovet pidättele, ja tieto ovenavaustarpeesta menee huoltoyhtiölle heti, kun hälytys tulee.

Jos oma asunto palaa, silloin viisainta on poistua nopeasti paikalta ja sulkea ovi peränsään. Hissiä ei tulipalossa saa käyttää, sillä sähkökatkos saattaa pysäyttää sen kerrosten väliin.

- Jos kodinkone tai televisio syttyy tuleen, neuvoni on silloinkin poistua asunnosta nopeasti ja soittaa 112:een. Tavaraa kyllä saa, henki on tärkein, Tuomainen toteaa.

Puhelinta ladattaessa tulisi aina käyttää sen omaa laturia, sillä muut voivat aiheuttaa ylikuumentumisen. Tuleen syttyneen matka-

puhelimien voi pudottaa vessanpönttöön, tiesi yksi kuulija. Vanhat puhelimet pitää viedä liikkeeseen hävitettäväksi, sillä niissä olevat akut voivat hapettua ja syttyä palamaan. Käytetyillä paristoilla on sama riski; ellei teippaa niiden napoja, ne saattavat syttyä palamaan joutessaan kosketuksiin muiden paristojen kanssa.

Yöksi ei saa jättää päällä olevaan uuniin mitään ilman valvontaa, ei joulukinkkuakaan. On tapauksia, joissa uuni termostaatin rikki mentyä paahtoi täysillä, ja asukkaat heräsivät vasta kun asunto oli savuuntunut pilalle. Jos kattila syttyy tuleen, niin tuli tukahtuu, kun laittaa kannen kattilan päälle.

Jos silitysraudan johto on murtunut ja sisukset näkyvät, vaihda rauta uuteen. Saatat saada sähköiskun, jos rikkoontunut johto hankaa metalliseen pidikkeeseen raudan levätessä.

Mieti vaaratilanteissa toiminta etukäteen

Väestönsuojana Rauhalassa toimivat kellarikerroksen häkkivarastot. Niiden nopeasta tyhjentämisestä huolehtii Vanhustenkotiyhdistys tarpeen tullen. Rauhalaa vastapäätä on kalliosuoja, jonne myös voi kriisin uhatessa mennä.

- Joditabletteja otetaan käyttöön vasta viranomaisen ohjeen mukaan, Tuomainen huomautti.

Vanhustenkotiyhdistyksessä väestönsuojasiat on hoidettu hyvin. Jokaiselle talolle on tehty pelastautumissuunnitelma, ja yhdistys tekee säännöllisesti talojensa väestönsuojien tiiveyskokeet, jotta rakenteet ovat tarpeeksi tiiviit estämään laskeumien pääsyn sisälle.

- Jos yhteiskunnan häiriötilanteen vuoksi joutuu suojautumaan pidemmäksi aikaa, on se ikäihmiselle haasteellinen paikka. Tietotaitoa heillä riittää, mutta fyysinen jaksaminen tulee esteeksi. Kotona pitäisi olla aina 72 tunnin varmuusvarasto, mutta lääkkeitä suosittelen aina pitämään kotona enemmän, kahden viikon tarpeen. Myös vettä pitää olla enemmän, se säilyy hyvänä useita vuosia. Hyvä tapa olisi laittaa iltaisin vesikannu jääkaappiin, ja pitää kotona liha- ja muita kuumentamatta syötäviä säilykkeitä,

- Mukavalle yleisölle oli mukava kertoa tärkeästä asiasta, summaa Jouni Tuomainen.

tä, jotta pärjäisi ainakin hetken itsekseen.

Sähkökatkoksen varalta kotona kannattaa pitää hieman käteisvaroja, ainakin parin ruokakauppareissun verran, sillä maksukortit eivät toimi sähkökatkosten aikana, muistuttaa Tuomainen. Ei kuitenkaan liikaa, jottei houkuttele pitkäkyntisiä.

Asukastoimikunnan puheenjohtaja **Rauni Karvonen** piti itsestään selvänä esimerkiksi sitä, että kynttilöitä ei asunnoissa polteta, vaan käytetään led-kynttilöitä, näin hän on itsekin tehnyt jo vuosia.

- Kynttilä voi unohtua palamaan pöydälle tai asukas horjahtaa ja kaataa sen. Entä jos vierellä on herkästi syttyvää?

Hänen mukaansa Tuomainen puhui niin selkeästi, että kaikki varmasti ymmärsivät.

- Me onneksemme asumme kaupungissa, lähellä pelastuslaitosta, mutta vaaratilanteita pitää silti ajatella etukäteen, erityisesti meidän huonosti näkevien, kuulevien ja liikkuvien.

Hallituksen puheenjohtajaksi kokenut vuokratalokonkari

TEKSTI: ANNA-LIISA PEKKARINEN

Olli Jääskeläinen valittiin tämän kevään vuosikokouksessa Kuopion Vanhustenkotiyhdistyksen hallituksen puheenjohtajaksi, oltuaan siihen asti varapuheenjohtajana neljä vuotta.

Yhdistystä johtaa nyt rakennuttamisen ja suunnittelun osaaja, sillä Jääskeläisellä on mitava kokemus vuokratalojen rakennuttamisesta, suunnitteluttamisesta ja ylläpidosta, ja sen myötä syntyneet laajat verkostot.

- Koska yhdistyksen talous on hyvässä kunnossa, voimme rakennuttaa uuden vuokratalon noin 3-4 vuoden välein, tarpeen mukaan. Palvelutaloja emme enää rakenna, vaan sen hoitaa kaupungin vuokrataloyhtiö Niiralan Kulma, me keskitymme vuokra-asuntoihin, Jääskeläinen valottaa tulevaisuutta.

Ongelma on, että Kuopiossa on vaikea löytää ikäväestön taloille sopivia tontteja. Rakennuspaikan pitää sijaita lähellä palveluja ilman suuria korkeuseroja, jotta paikka sopii liikuntarajoitteisillekin. Hallitus ja toiminnanjohtaja seuraavat kaavoitustilannetta ja tarttuvat tilaisuuteen, kun sellainen ilmaantuu. Tarve ikäväestön vuokra-asunnoille ei ole hiipunut, hakujonossa on jatkuvasti noin 150 henkilöä.

ARAn avustuksen ansiosta vuokrat kilpailukykyisiä

Asumisen rahoitus ja kehittämiskeskus ARA myöntää erityisryhmien vuokra-asuntorakentamisen kustannuksiin 15-25 prosenttia avustusta, mikä pitää yhdistyksen vuokratason kilpailukykyisenä ja mahdollistaa laadukkaiden asuntojen rakentamisen.

Jääskeläinen uskoo avustusten säilyvän tiukankin talouden aikoina, sillä avustusten myöntäminen on yhteiskunnalle kokonaisuutena kannattavaa: Edullisemmat vuokrat vähentävät valtion asumistukimenoja ja kunnille taas on hyötyä siitä, että hoivan tarvitsijat ovat keskittyneet samoihin pisteisiin, se tehostaa kotipalvelun toimintaa.

Asunnonhakijoiden profiili muuttumassa

Tulevaisuudessa haun perusteena ei ole enää pakottava asunnontarve kuten oli esimerkiksi 15 vuotta sitten, uskoo Jääskeläinen.

- Hakijoina tulee olemaan yhä useammin heitä, jotka ovat myyneet omistusasuntonsa ja haluavat asua loppuelämänsä huolettomasti mieleisessään, laadukkaassa vuokra-asunnossa. Me pystymme vastaamaan tähän tarpeeseen.

- Kun pitää huolen, että hinta-laatusuhde on kohdallaan ja kassassa on varaa tehdä tarvittavia korjauksia, ei asukkaiden riittävydestä tule meille ongelmaa koko ajan kasvavassa Kuopiossa. Eikä tarkoituksemme olekaan kasvaa tuhansien asuntojen yhdistykseksi.

Jo vanhemmat vaikuttivat vuokrataloasumisessa

Mikä sitten sai Jääskeläisen alun perin kiinnostumaan Vanhustenkotiyhdistyksestä?

- No, onhan tämä mielenkiintoinen harrastus. Eikä vie paljon aikaa. Ja sukurasitekin vaikuttaa; eihän vuokrataloasumisesta Kuopiossa mitään tule, jos Jääskeläiset eivät ole mukana, hän leikkisästi kiteyttää. Nimittäin hänen isänsä Seppo Jääskeläinen oli 53 vuotta sitten perustamassa Kuopion Vanhustenkotiyhdistystä ja toimi pitkään Niiralan Kulman toimitusjohtajana ennen **Erkki Virtasta**, ja äiti Helena Jääskeläinen toimi yhdistyksen toiminnanjohtajana vuosina 1981-1994.

Olli Jääskeläisen mukaan Vanhustenkotiyhdistys rakentaa uuden talon muutaman vuoden välein, sillä yhä useampi seniori valitsee laadukkaan vuokra-asunnon vanhuudenpäiviensä asumismuodoksi.

